

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань правоохоронної діяльності

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-35-06

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності за дорученням Голови Верховної Ради України Д. Разумкова розглянув на своєму засіданні 17 червня 2020 року (протокол № 36) проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України (щодо протидії злочинам на ґрунті ненависті за ознаками сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності)» (реєстр. № 3316), поданий народним депутатом України Василевською-Смаглюк О.М.

Метою законопроекту є вдосконалення положень Кримінального кодексу України (далі – КК) щодо порядку притягнення до відповідальності за злочини проти життя та здоров'я людини, вчиненні на ґрунті нетерпимості за ознакою сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності.

Для досягнення вказаної мети пропонується внести до Кримінального кодексу України зміни, якими:

1) доповнити статтю 67 КК такою обставиною, яка обтяжує покарання, як вчинення злочину на ґрунті нетерпимості до сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності особи, та передбачити, що така ознака є обов'язковою для врахування судом при розгляді кримінального провадження;

2) внести зміни до статей 115, 120, 121, 122, 126, 127, 129, 293 та 294 КК шляхом встановлення в якості кваліфікуючої ознаки вчинення відповідних злочинів з мотивів нетерпимості до сексуальної орієнтації чи гендерної ідентичності осіб;

3) встановити кримінальну відповідальність за публічні заклики до ворожнечі, насильницьких дій, переслідування або приниження гідності за ознакою сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності (КК доповнити новою статтею 161¹).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило низку зауважень до законопроекту та вважає, що законопроект потребує істотного доопрацювання.

Під час обговорення народні депутати України – члени Комітету зазначили, що для кваліфікації кримінальних правопорушень законопроектом пропонується використовувати в КК терміни «гендерна ідентичність особи», «сексуальна орієнтація», «нетерпимість до гендерної ідентичності»

(нетерпимість за ознаками до гендерної ідентичності), «мотиви нетерпимості до гендерної ідентичності», «нетерпимість до сексуальної орієнтації» (нетерпимість за ознаками сексуальної орієнтації), «мотиви нетерпимості до сексуальної орієнтації», «ознака гендерної ідентичності», «ознака сексуальної орієнтації». Однак, зазначені поняття (в редакції проекту) відсутні в законодавстві України, а крім того, не має визначення цих термінів, як ключових і в самому законопроекті, а тому така юридична невизначеність є додатковим підґрунтям для зловживань у цій сфері.

Пропозиція доповнити КК статтею 161¹ та запровадити кримінальну відповідальність у вигляді окремого (самостійного) складу злочину за публічні заклики до ворожнечі, насильницьких дій, переслідування або приниження гідності за ознакою сексуальної орієнтації або гендерної ідентичності створює передумови для зайвого перевантаження кримінального закону.

Також було наголошено на недоцільності вказувати мотив ненависті одночасно і в кваліфікуючих ознаках окремих статей КК, і додатково – в якості обтяжуючої обставини.

Заслухавши інформацію підкомітету з питань кримінального законодавства та протидії злочинності, врахувавши позицію Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, з'ясувавши позицію народних депутатів України, взявши до уваги надані висновки та всебічно обговоривши питання Комітет, керуючись положеннями пункту 1 частини першої статті 111, пункту 2 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, рекомендує Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо протидії злочинам на ґрунті ненависті за ознаками сексуальної орієнтації та гендерної ідентичності» (**ресстр. № 3316**) за результатами розгляду в першому читанні **відхилити**.

Співдоповідачем на засіданні Верховної Ради України визначено Голову підкомітету з питань кримінального законодавства та протидії злочинності Комітету з питань правоохоронної діяльності Бакумова Олександра Сергійовича.

Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України та проект Постанови Верховної Ради України додаються.

Просимо розглянути.

Голова Комітету

Д. Монастирський

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Монастирський Денис Анатолійович
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000ACDE2E00E7788200
Дійсний до: 16.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-27/3-2020/82718 від 22.06.2020

115794